

Nedströmsanvändares informationsbehov enligt Reach: Sammanfattning av marknadsstudier under 2017–2018

Sammanfattning

Juni 2019

Friskrivningsklausul

Den här publikationen är endast avsedd som information och speglar inte nödvändigtvis Europeiska kemikaliemyndighetens officiella uppfattning. Europeiska kemikaliemyndigheten ansvarar inte för hur informationen i detta dokument kan komma att användas.

Version	Uppdatera	Ändring gjord
1.0	8.7.2019.	Första utgåvan

Nedströmsanvändares informationsbehov enligt Reach – Sammanfattning

Referens: ECHA-2019-R-14-SV

ISBN: 978-92-9481-298-8

Kat. nummer: ED-04-19-508-SV-N

DOI: 10.2823/738430

Publ.datum: Juni 2019

Språk: SV

© Europeiska kemikaliemyndigheten, 2019
Omslag © Europeiska kemikaliemyndigheten

Om du har frågor eller kommentarer om detta dokument kan du skicka in dem genom att använda formuläret för informationsförfrågan (ange referens och publiceringsdatum).

Formuläret finns på Echas webbsida "Kontakt" på:

<http://echa.europa.eu/contact>

Europeiska kemikaliemyndigheten

Postadress: Box 400, FI-00121 Helsingfors, Finland

Besöksadress: Annegatan 18, Helsingfors, Finland

1. Sammanfattning

Bakgrund

Under hela 2017 och 2018 utförde Europeiska kemikaliemyndigheten sex studier tillsammans med partner för att förstå hur väl företagen känner till de utökade säkerhetsdatablad, hur de använder dem och vad de förväntar sig av dem. Ett utökat säkerhetsdatablad består av en huvuddel på 16 avsnitt och exponeringsscenarioer som bilagor.

Genom Reach infördes ett krav på att utöka säkerhetsdatabladet med en bilaga innehållande exponeringsscenarioer för farliga ämnen¹ som registrerats i mängder på 10 ton eller mer per år. Det utökade säkerhetsdatabladet skulle vara ett sätt att förmedla relevant information från registrantens kemikaliesäkerhetsbedömning. Den information som ingår i exponeringsscenarioer ska hjälpa kemikalieanvändarna att vidta nödvändiga åtgärder för att skydda människors hälsa och miljön.

Studierna i den här rapporten ger feedback både om den nya bilagan med exponeringsscenarioer och säkerhetsdatabladets huvuddel som redan varit ett krav sedan årtionden tillbaka för alla farliga ämnen och blandningar.

Studierna utfördes i enlighet med ENES-programmet (nätverket för utbyte av exponeringsscenarioer)². De täckte olika stadier i distributionskedjan, från tillverkare av ämnen till formulerare av blandningar, samt distributörer och användare av kemikalier i Finland och i fem kemikalieanvändande industribranscher i Italien. Dessutom inhämtades yrkesinspektörernas uppfattningar om de utökade säkerhetsdatablad och deras eventuella användning i bedömningen av arbetsplatsrisker.

Studier

Två omgångar företagsintervjuer anordnades i Finland, den första på våren 2017 och den andra i början av 2018. Trettiosju företag deltog, varav de flesta var stora och medelstora företag. Syftet var att förstå hur information om farliga ämnen och blandningar för närvarande flödar i distributionskedjan, och hur väl den uppfyller företagens behov i den finska metallbearbetnings- och verkstadsindustrin.

Utöver de teman som nämns ovan insamlades information vid den första omgången intervjuer under 2017 om hur väl företagen känner till Echas stödmaterial (vägledning och verktyg för nedströmsanvändare).

Under slutet av 2017 samarbetade Echa också med fem finska branschorganisationer om en enkätundersökning. Enkätundersökningen kompletterade intervjuerna och inhämtade feedback från 45 företag om informationsflödet, liksom hur kommunikationen i distributionskedjan kan förbättras, och ställde frågor om de vägledning och verktyg som företagen kan ta stöd av för att uppfylla sina skyldigheter enligt Reach/CLP. Svar inkom från företag på olika nivåer av distributionskedjan, inräknat små, medelstora och stora företag som tillverkar ämnen, formulerar blandningar, distribuerar kemikalier eller använder dem i metallbearbetnings- och verkstadsindustrin.

En enkätundersökning av italienska företag utfördes också av Italiens nationella institut för försäkringar mot arbetsolyckor (INAIL). I denna enkätundersökning studerades de utökade säkerhetsdatabladens flöde och kvalitet och hur företag använder säkerhetsdatabladens information i sin bedömning av arbetsplatsrisker. Den utfördes tillsammans med det italienska kemiindustriförbundet och fem organisationer som täcker branscherna för träbearbetning, textil,

---

¹ Däribland dem som är långlivade, bioackumulerande och toxiska; mycket långlivade och mycket bioackumulerande samt ämnen på kandidatförteckningen.

² <https://echa.europa.eu/about-us/exchange-network-on-exposure-scenarios>

papper och kartong, lädergarvning, samt plaster och gummi. Sammanlagt 683 företag (främst små och medelstora) inom dessa fem branscher genomförde enkätundersökningen under början av 2018.

Syftet med yrkesinspektörernas studier var att förstå vad arbetsmiljömyndigheterna anser vara användbar information i det utökade säkerhetsdatabladet för användare av kemikalier. Företrädare för 10 yrkesinspektionsmyndigheter intervjuades under slutet av 2017 och 20 medlemsstater i EU besvarade en enkätundersökning under våren 2018. De kontaktades genom yrkesinspektörskommitténs (Slic) Chemex-arbetsgrupp.

Sammanfattning av centrala fynd och rekommendationer

Fyra typer av utmaningar identifierades i studierna.

1. Slutanvändarna är inte fullt medvetna om sina skyldigheter i samband med de utökade säkerhetsdatabladet.
2. Information flödar ännu inte nedåt i distributionskedjan på avsett sätt och uppströmskommunikationen om användningar är begränsad.
3. Informationen i de utökade säkerhetsdatabladet uppfyller inte mottagarnas behov.
4. Det saknas informationstekniska lösningar för att underlätta överföringen av information om exponeringsscenarioer mellan företag.

Företagens begränsade kunskap om de utökade säkerhetsdatabladet, de relaterade föreskrivna skyldigheterna och det stöd som erbjuds företagen framgår tydligt i studierna.

Kemikalieleverantörer (särskilt stora företag) har i allmänhet goda kunskaper och de resurser som krävs för att följa reglerna. Ändå hade nästan hälften av slutanvändarföretagen i Finland och Italien inte mottagit eller inte noterat att de mottagit utökade säkerhetsdatablad. Slut användare av kemikalier använder emellertid främst blandningar, och införandet av information om exponeringsscenarioer i blandningens säkerhetsdatablad har ännu inte blivit vanlig praxis.

Ett klagande av hur informationen om exponeringsscenarioer bör förmedlas i säkerhetsdatabladet till en blandning förväntas tas fram i enlighet med Reach "Review Action 3". Dessutom uppgav många slutanvändare av kemikalier att de inte är medvetna om sina skyldigheter i förbindelse med exponeringsscenarioer. Detta visar tydligt att det krävs fortsatta åtgärder för att öka kännedomen om de utökade säkerhetsdatabladet i den nedre delen av distributionskedjan.

Echa har redan publicerat omfattande stödmaterial på utökade säkerhetsdatablad, såsom enkla vägledning och exempel för att stödja företagen. De flesta av dessa publikationer finns på 23 EU-språk och kan därför lätt nås och användas av alla intressenter för att öka medvetenheten om ämnet. Materialet finns i nedströmsanvändaravsnitten³ på Echans webbplats. Praktiska exempel på exponeringsscenarioer finns i stödavsnittet⁴ på webbplatsen.

I de finska och italienska studierna samt yrkesinspektörernas studier rapporterades brister i **de utökade säkerhetsdatabladets flöde** längs med distributionskedjan. Exponeringsscenarioer som nådde företagen hade vanligtvis en rimlig längd – kortare än 30 sidor – men når inte alltid den nedre delen av distributionskedjan på grund av praktiska problem med att distribuera dem (t.ex. på grund av it-system eller översättningar). Alla aktörer i distributionskedjan bör dock

³ <https://echa.europa.eu/regulations/reach/downstream-users>

⁴ <https://echa.europa.eu/support/practical-examples-of-exposure-scenarios>

tänka på att det är en skyldighet enligt Reach att förmedla information om exponeringsscenarioer och att företag på alla nivåer i distributionskedjan har rätt att motta denna information.

Studierna i denna rapport visar tydligt att **uppströmskommunikationen** med leverantörer om användningsrelaterad information **fortsätter att vara begränsad** och att den främst är inriktad på frågor om klassificeringar och personlig skyddsutrustning. Uppströmskommunikation om användningar och användningsförhållanden för registranter, liksom kontakter med leverantörer om kvaliteten på de utökade säkerhetsdatablad, sker på ad hoc-basis och utförs främst av större företag. Fynden i de finska och italienska studierna visar att en strukturerad kommunikation skulle underlätta förmedlingen av lättbegriplig information om användningar och användningsförhållanden uppströms. De användningskartor som tagits fram i ENES-programmet kan vara en lösning för detta på branschnivå.

Olika **brister i de utökade säkerhetsdatabladens kvalitet** uppgavs i studierna. Såväl företag som yrkesinspektörer anser att exponeringsscenarioerna bara tillför något av värde om de är väl utarbetade. I de noterade bristerna ingår saknad information, eller information som är otydlig eller för allmän för att kunna användas. Avsaknaden av en harmoniserad dokumentstruktur samt inkonsekvent information och mångtydig terminologi nämndes ofta. Enkätundersökningen visade även att det ofta saknades nationella språkversioner av exponeringsscenarioerna och att de utökade säkerhetsdatablad ofta bara var delvis eller undermåligt översatta. Dessa kvalitetsproblem underminerar de utökade säkerhetsdatabladens värde och användbarhet, och bör prioriteras för åtgärder.

Det är viktigt att tänka på att de utökade säkerhetsdatablad troligen används av många olika företag, allt ifrån yrkeshantverkare till stora företag med avdelningar avsatta för kemikaliesäkerhet och regelefterlevnad. Distributionen av säkerhetsdatablad med exponeringsinformation i pdf- eller pappersformat gör det svårt att uppfylla en heterogen grupp mottagares behov av information och samtidigt se till att dokumenten är hanterbara och lätta att förstå i EU:s flerspråkiga miljö. Därför uttryckte många företag en önskan att ta fram **moderna it-lösningar** för att underlätta sitt arbete. De vill ha it-lösningar som gör det möjligt att filtrera företagsrelevant information. Lösningar för elektronisk överföring av information från de utökade säkerhetsdatablad in i mottagarnas it-system skulle dessutom vara välkommet. Införandet av sådana verktyg skulle effektivisera behandlingen av informationen i säkerhetsdatablad, och minska felen till följd av tidskrävande manuell databehandling.

De sex marknadsstudierna ger värdefulla insikter i de utökade säkerhetsdatabladens flöde in i distributionskedjan och exponeringsscenarioernas påverkan på slutanvändarna under 2017 och 2018. Därför kommer fynden att underlätta planeringen av ENES-aktiviteter om utökad kommunikation inom distributionskedjan liksom bidra till Reach "Review Action 3⁵ on the workability and quality of extended safety data sheets" (om de utökade säkerhetsdatabladens användbarhet och kvalitet). En del av den insamlade informationen är också relevant för utvecklingsarbete enligt "Reach Review Action 12.1 on the interface of REACH and Occupational Safety and Health legislation" (om gränssnittet för Reach och arbetsmiljölagstiftningen) och Reach "Review Action 14 on support to small and medium-sized companies" (om stödet till små och medelstora företag).

Den fullständiga rapporten finns på Echas webbplats i avsnitt "Reach Review Action 3" på:

<https://echa.europa.eu/reach-review-action-3>

---

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0116&from=EN>

EUROPEISKA KEMIKALIEMYNDIGHETEN
ANNEGATAN 18, BOX 400,
FI-00121 HELSINGFORS, FINLAND
ECHA.EUROPA.EU